

CARTA OBERTA AL CONJUNT DE LA SOCIETAT CATALANA

En els darrers quinze anys el català ha anat perdent parlants i ús social d'acord amb les dades oficials de la mateixa Generalitat de Catalunya. La prova més evident d'aquesta tendència es veu sobretot entre el jovent, perquè només el 14,6% de les converses a l'hora del pati en instituts de zones urbanes de Catalunya són en català. Aquest fenomen no es limita estrictament a l'àrea metropolitana, sinó que s'estén arreu del país, cosa que implica una pèrdua de capital simbòlic: el català ja es percep com una llengua de segon nivell.

A la dècada del 1980, Catalunya va desenvolupar el sistema educatiu de conjunció i en algunes zones més castellanoparlants es va fer servir la metodologia de la immersió. Aquest sistema ha aconseguit majoritàriament el primer dels dos objectius pels quals va néixer: que en acabar l'etapa obligatòria tot l'alumnat català fos competent en les dues llengües oficials. Però ha oblidat el segon, tant o més important: que tots els futurs ciutadans del país, sense excepció, sentissin com a pròpia la llengua catalana, al marge dels orígens familiars.

Les causes d'aquesta situació són diverses i complexes. Tanmateix, no hi ha dubte que darrerament s'ha constatat un notable relaxament en la consciència lingüística. No ens referim només al disfuncionament greu que suposa que bona part de les classes de secundària es facin en castellà i la inspecció no hi posi remei. Les dades mostren que, fora de l'aula, en espais de lleure com el pati, més d'un terç del personal docent dels instituts de les nostres ciutats s'adreça en castellà a l'alumnat. Es tracta d'un fet especialment greu perquè promou la percepció que el català és només la llengua d'una part del país i no del conjunt de la ciutadania.

Per tot això, **considerem indispensable que la societat catalana prengui consciència de la necessitat d'un canvi urgent que capgiri la situació actual de regressió dels drets lingüístics i, sobretot, de la cohesió social del nostre país.** Per aconseguir-ho, demanem el següent:

Al **personal docent**, que apliqui estratègies pedagògiques perquè l'alumnat no solament esdevingui competent oralment en català, sinó que vulgui relacionar-se en aquesta llengua en tots els contextos, a fi de garantir la igualtat d'oportunitats. A més, és urgent que els docents prenguin consciència que davant els menors sempre exerceixen de model lingüístic.

Als **entrenadors esportius** i als **monitors de lleure i de menjador**, que s'adrecin sempre en català al jovent per tal de garantir que sigui també la llengua vehicular en l'educació no formal i els espais de lleure. És precisament en aquests espais on el jovent pot veure més clar que el català és també una llengua de socialització i de passar-ho bé.

A les **famílies**, que prenguin consciència de la importància de parlar amb tothom i a tothora en català: als fills, als amics dels fills, a les altres famílies, als docents, als monitors, etc.; evitant els prejudicis associats a l'origen, l'ètnia, la religió, etc. dels interlocutors. A més, que facin prendre consciència lingüística als seus fills, de la llengua amb què juguen, es relacionen amb els companys, consumeixen productes audiovisuals, etc.

Al **Departament d'Educació**, que vagi més enllà d'aspirar a la competència en la llengua i que inverteixi els recursos necessaris per tal que el català sigui la veritable llengua de cohesió i ús socials. En aquest sentit, és indispensable que la inspecció educativa funcioni i que es dissenyin estratègies per omplir els espais de lleure, com el pati, amb activitats lúdiques.

Als **ajuntaments**, que assumeixin la llengua com a veritable política social transversal en les eines i dispositius com ara, els plans educatius d'entorn, les polítiques de barri, la programació cultural, etc.

Al **personal de l'administració** (sanitari, policia, d'equipaments municipals...), que garanteixi que el català és la llengua vehicular per defecte amb tots els ciutadans, independentment del territori, per garantir la igualtat d'oportunitats de la població.

A la **Generalitat de Catalunya**, que enforteixi l'espai comunicatiu català amb una programació atractiva especialment per als infants i el jovent, que potencii referents culturals que s'expressin en llengua catalana.

Com a impulsors de la campanya demanem a la ciutadania, a les famílies, als centres educatius, a les AFA, etc., que se sumin a la campanya per capgirar aquesta situació.

Podeu adherir-vos a la campanya i signar la carta oberta a:

www.notexcusis.cat

ORGANITZACIONS IMPULSORES DE LA CAMPANYA:

